

**DELEGATURA
UOKIK W KATOWICACH**

Katowice, dnia 2008-12-30

RKT-61-22/08/HS

DECYZJA Nr RKT - 100/2008

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.: Dz.U. z 2007r. Nr 99, poz. 660 i Dz.U. Nr 171, poz. 1206) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko S. M. i T. Z., wspólnikom spółki cywilnej, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą „ALMA -SAT” s.c. S. M., T. Z., pod adresem Gliwice - **uznaje się za naruszające zbiorowe interesy konsumentów praktyki polegające na:**

1. stosowaniu w regaminie świadczenia usług postanowienia wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), którego treść jest następująca: „*Zmiana wysokości opłat nie stanowi zmiany regulaminu*”, co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
2. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz w regulaminie świadczenia usług informacji zawierającej nazwę dostawcy usług, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 1, a także art. 60 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
3. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji na temat kar umownych należnych konsumentom w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej oraz w regulaminie świadczenia usług o zasadach wypłaty kar umownych, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 6 a także art. 60 pkt 3 ustawy z dnia 16

lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

4. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz w regulaminie świadczenia usług informacji na temat trybu postępowania reklamacyjnego, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 7 a także art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
5. naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji na temat możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), co jest niezgodne z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

i stwierdza się zaniechanie ich stosowania z dniem 17.07.2008r.

II. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **umarza się jako bezprzedmiotowe** wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez S. M. i T. Z., współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą „ALMA -SAT” s.c. S. M., T. Z., pod adresem Gliwice, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na:

1/ naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego mogło dojść w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji o sposobie uzyskania informacji o aktualnym cenniku,

2/ naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego mogło dojść w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji, że w razie podwyższenia cen usług telekomunikacyjnych powiadamia o tym abonentów na piśmie, z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego.

III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **nakłada się** na S. M. i T. Z., współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą „ALMA -SAT” s.c. S. M., T. Z., pod adresem Gliwice, solidarnie **karę pieniężną w wysokości 1.000 PLN** (słownie: jednego tysiąca złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obciąża się S. M. i T. Z., współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą „ALMA -SAT” s.c. S. M., T. Z., pod adresem Gliwice, solidarnie kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **kosztów postępowania w kwocie 75 PLN** (słownie: siedemdziesięciu pięciu złotych).

V. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów umarza się wszczęte z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez M. T., byłego przedsiębiorcę i współnika spółki cywilnej o nazwie „ALMA -SAT” s.c. S. M., T. Z., M. T., Gliwice jako bezprzedmiotowe.

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej także Organem Antymonopolowym) przeprowadzono postępowanie wyjaśniające (sygn. akt RKT-405-78/07/HS) w sprawie działalności S. M., T. Z. i M. T., współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą „ALMA -SAT” s.c. S. M., T. Z., M. T., i pod adresem Gliwice (zwanej w niniejszej decyzji Spółką), w toku którego powzięto podejrzenie, że może ona stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów wskazane w sentencji tej decyzji. W związku z powyższym, Postanowieniem nr 1 z dnia 03.01.2008r. wszczęto z urzędu niniejsze postępowanie (dowód: karta nr 1). Następnie dwaj współnicy to jest: S. M. i T. Z. powiadomili Prezesa Urzędu, że z dniem 12.03.2008r. wypowiedział udziały w spółce trzeci współnik Pani M. T. (dowód: karta nr 48). Pozostali dwaj współnicy uznali zarzuty i zmienili wzorce umów oraz powiadomili Prezesa Urzędu, że zmieniony wzór umowy oraz zmieniony regulamin rozesłali konsumentom (dowód: karty nr 88-89). Spółkę zawiadomiono o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (dowód: karta nr 90).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

S. M., T. Z. i Ma. T. prowadzili działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej (dowód: karty nr 16-21). Spółka pod numerem 3216 wpisana jest do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych (dowód: karta nr 24), a działalność z tego zakresu prowadzi na rynku lokalnym (dowód: karta nr 15). Spółka przesłała następujące stosowane wzorce umów:

- umowa abonamentowo-konserwacyjna (dowód: karta nr 25),
- regulamin świadczenia usług TVK ALMA SAT s.c. (dowód: karta nr 25), dalej zwany pierwszym regulaminem, które określają prawa i obowiązki stron umowy.

W postępowaniu wyjaśniającym, na potwierdzenie stosowania tych wzorców Spółka przesłała umowy faktycznie zawarte z konsumentami (dowód: karty nr 26-28).

Organ Antymonopolowy postawił Spółce zarzut stosowania klauzuli abuzywnej zawartej w § 2 pkt 6 regulaminu o brzmieniu: „*Zmiana wysokości opłat nie stanowi zmiany Regulaminu*”. Należy podkreślić, że zgodnie z zapisem § 1 umowy, regulamin jest jej integralną częścią i określa warunki abonamentu (dowód: karta nr 25).

Spółce postawiono także zarzut naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. W umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych brak określenia pełnej nazwy dostawcy usług, o wysokości kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej oraz na temat trybu postępowania reklamacyjnego. W umowach brak informacji na temat możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego. W umowach w § 3 określony jest rodzaj świadczonych usług oraz wysokość opłaty abonamentowo-konserwacyjnej.

W pierwszym regulaminie świadczenia usług brak pełnej nazwy dostawcy usług, a także określenia zasady wypłaty kar umownych i trybu postępowania reklamacyjnego.

Także postawiono Spółce zarzut niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji, że w razie podwyższenia cen usług telekomunikacyjnych powiadamia o tym abonentów na piśmie, z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego.

W przedmiotowym postępowaniu zarzuty postawiono trzem przedsiębiorcom prowadzącym działalność w formie spółki cywilnej. Po wszczęciu przedmiotowego postępowania dwaj wspólnicy spółki cywilnej S. M. i T. Z. powiadomili Prezesa Urzędu, że trzeci wspólnik Pani M. T. z dniem 12.03.2008r. wypowiedziała swoje udziały w spółce. Równocześnie S. M. i T. Z. wnioskowali „o wykreślenie jej jako wspólnika spółki” (dowód: karta nr 48). Na potwierdzenie przesłali oświadczenie byłego wspólnika o wypowiedzeniu udziałów (karta nr 59). Zgodnie z zaświadczeniami o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej S. M. i T. Z. nadal kontynuują działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej o nazwie ALMA-SAT S.C. S. M., T. Z., w Gliwicach (dowód: karty nr 78-80). Zgodnie z ewidencją działalności gospodarczej prowadzoną przez Prezydenta Miasta Gliwice, Pani M. T. jest wykreślona z rejestru (dowód: karta nr 82). Wskazana w rejestrze działalności gospodarczej w części „Rejestr-wykreślony” data likwidacji działalności przedsiębiorcy M. T. to dzień 12.03.2008r. decyzją nr (dowód: karta nr 83). Tak więc Pani M. T. nie jest przedsiębiorcą, a pozostali dwaj przedsiębiorcy, wspólnicy spółki cywilnej (dalej zwani Spółką), nadal prowadzą działalność dostawcy usług telekomunikacyjnych.

Spółka uznała zarzuty Prezesa Urzędu (dowód: karta nr 30). Od 01.03.2008r. stosuje zmienione wzorce umów (dowód: karta nr 88), przesłała zmieniony wzór umowy (dowód: karty nr 51-52) oraz zmieniony regulamin (dowód: karty nr 49-50; dalej zwany drugim regulaminem). Na potwierdzenie stosowania zmienionych wzorców przesłała umowy faktycznie zawarte z konsumentami (dowód: karty nr 53-58). Umowy nie zawierają klauzul abuzywnych, zawierają uzupełnioną nazwę dostawcy usług oraz jego adres. W umowach w § 7 i 8 określony jest rodzaj świadczonych usług i określona jest cena za te usługi. Wysokości kary umownej określona jest w § 10 pkt 10 i wynosi ona 1% abonamentu za każdy dzień. Tryb postępowania reklamacyjnego określony jest w § 10 umowy. Informacja o możliwości rozwiązania sporów w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego zawarta jest w § 20 drugiego regulaminu. Drugi regulamin nie zawiera klauzul abuzywnych, zawiera określenie nazwy dostawcy usług; w § 19 określono zasady wypłaty kary umownej, a w § 18 tryb postępowania reklamacyjnego. Od dnia 1 marca br. Spółka stosuje zmienione wzorce to jest wzór umowy i regulamin (dowód: karta nr 88). Przy rozsyłaniu abonentom nowego wzoru umowy i zmienionego regulaminu Spółka skierowała do abonentów pismo o następującej treści: „W związku ze stosowaniem od marca 2008r. nowych wzorców umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz nowego regulaminu świadczenia usług prosimy Szanownych Państwa o zapoznanie się z przekazanymi Państwu dokumentami. W przypadku uwag lub zastrzeżeń do ww. materiałów prosimy o kontakt (...)” (dowód: karta nr 89). Spółka, pismem z dnia 17.07.2008r. oświadczyła Prezesowi Urzędu, że zakończyła proces rozsyłania abonentom zmienionego wzoru umowy i zmienionego regulaminu. Także zmieniony regulamin podała do publicznej wiadomości (karta nr 88). Jak wynika z powyższego, po rozesłaniu abonentom przedmiotowego regulaminu, w obrocie prawnym z konsumentami jest on stosowany od dnia 17.07.2008r.

Spółka podała osiągnięty w roku 2007 przychód (dowód: karta nr 32-37, 60-65 i 67-72).

Organ Antymonopolowy zważył co następuje.

I.

Do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.), jak i zapisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm., zwanej dalej także Kc). Postanowienia umów ww. rodzaju nie mogą zawierać postanowień sprzecznych z przywołanymi aktami prawnymi oraz tożsamy z klauzulami uznanymi na mocy prawomocnych wyroków za niedozwolone przez właściwy sąd, zasadniczo przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej także SOKiK) i wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (zwanego dalej także rejestrem), a także muszą zawierać należyty zakres informacji, do przekazania których przedsiębiorcy są zobowiązani. Zachowania przedsiębiorców sprzeczne z regulacjami ww. aktów prawnych kwalifikowane są jako bezprawne i jeśli godzą w zbiorowe interesy konsumentów mogą zostać uznane za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, o jakich mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stosownie do zapisu art. 24 ust. 1 *Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 2 Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: pkt. 1/ stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kpc; pkt 2/ naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.*

Dla stwierdzenia naruszenia przywołanego powyżej przepisu prawa kumulatywnie muszą zostać spełnione następujące przesłanki:

- określone zachowanie przedsiębiorcy musi być bezprawne,
- zachowanie to musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Okoliczność spełnienia pierwszej z ww. przesłanek zostanie poniżej oddzielnie rozważona dla każdego z zarzutów.

Jak wynika z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawa ta określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Działania oparte na przepisach niniejszej ustawy są zatem podejmowane w interesie publicznym, w celu ochrony interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek do uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy oceniane działania godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku i poprzez to powodują zaburzenia w jego prawidłowym funkcjonowaniu. Uwzględniając charakter praktyki opisanej w niniejszej decyzji należało stwierdzić, że w rozważanej sprawie przesłanka naruszenia interesu publicznoprawnego sformułowana w art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona. Badana praktyka Spółki, którą opisano szczegółowo poniżej, godzi w interesy nie tylko poszczególnych osób, ale przede wszystkim w interesy ogółu konsumentów, całej ich zbiorowości. Niekorzystne skutki prowadzonych przez Spółkę działań mają wpływ na szeroką grupę konsumentów, którzy zawarli z nią umowy. Stanowią one zagrożenie także dla wszystkich tych konsumentów, którzy potencjalnie mogą stać się kontrahentami Spółki, przeciwko której jest prowadzone niniejsze postępowanie. Jej zachowania oddziałują lub mogą oddziaływać na nieoznaczoną grupę osób, której skład ulega systematycznym zmianom. Potencjalnie każdy konsument zamieszkały na obszarze działania Spółki może bowiem zawrzeć umowę dotyczącą świadczenia usług telekomunikacyjnych, co naraża szeroką rzeszę podmiotów na niekorzystne konsekwencje wymierzonej przeciwko nim praktyki. Dodać należy, że zgodnie z

art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawa ta reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli praktyki te wywołują lub mogą wywoływać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dla stwierdzenia, że dana praktyka godzi w zbiorowe interesy konsumentów wystarczające jest więc wykazanie, że potencjalnie istniało zagrożenie naruszenia interesów w skutek np. zastosowania określonego postanowienia w umowach z konsumentami w przypadku zaistnienia określonych okoliczności. Wobec tego należało uznać, że Organ Antymonopolowy posiada kompetencję do podjęcia działań w niniejszej sprawie oraz wydania przedmiotowej decyzji.

1. Pierwszy z postawionych Spółce zarzutów dotyczy posługiwania się w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych zapisem o następującej treści: „*Zmiana wysokości opłat nie stanowi zmiany Regulaminu*”.

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 398 (wyrok SOKiK z dnia 19.01.2005r. sygn. akt XVII AmC 2/04) od dnia 5.05.2005r. umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*Zmiana opłaty za doprowadzenie sygnału nie oznacza zmiany warunków umowy*”.

W rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem 400 (wyrok SOKiK z dnia 19.01.2005r. sygn. akt XVII AmC 2/04) od dnia 5.05.2005r. umieszczona jest klauzula abuzywna następującej treści: „*Zmiana opłaty nie powoduje konieczności zmiany umowy*”.

Zakres kwestionowanego zapisu regulaminu mieści się w zakresie wpisanych do rejestru klauzul nr 398 i 400 i jest z nimi tożsamy, albowiem wywołuje identyczne skutki jak klauzule wpisane do rejestru.

Zauważyć należy, że Organ Antymonopolowy może stwierdzić stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się postanowieniem wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych bez względu na to, czy postanowienie uznane przez SOKiK za abuzywne było stosowane przez przedsiębiorcę, przeciwko któremu jest prowadzone postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, czy też przez inny podmiot. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 02.12.2005r. (sygn. akt VI ACa 760/05) wskazał, że zgodnie z art. 23 a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t. j. Dz. U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest posługiwanie się postanowieniem wpisanym do rejestru w oderwaniu od zagadnienia, czy wpis do rejestru powstał w związku ze stosowaniem wzorca umowy przez ten podmiot, co do którego bada się stosowanie praktyki. Sąd Apelacyjny orzekł, że naruszenie interesów konsumentów może nastąpić w wyniku działań podmiotów, które stosują klauzule abuzywne wpisane do rejestru, przy czym wpis do rejestru związany jest z działaniami innych kontrahentów konsumentów. Podobne twierdzenie Sąd Apelacyjny w Warszawie zawarł we wcześniejszym wyroku, tj. w orzeczeniu z dnia 29. 09. 2005r. (sygn. akt VI ACa 381/05), gdzie przywołując stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 19.12.2003r. III CZP 95/03 (OSNC 2005/2/25), wskazał, że wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ Kpc, od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Zgodnie ze stanowiskiem SOKiK wyrażonym w wyroku z dnia 25.05.2005r. (sygn. akt XVII Ama 46/04), dla uznania, iż określona klauzula jest niedozwolonym postanowieniem umownym wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność

porównywanych postanowień. Czynnikiem przesądającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zatem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame. Trafność przedmiotowego rozstrzygnięcia SOKiK potwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 26.04.2006r. (sygn. akt VI ACa 1220/05). Stanowisko, zgodnie z którym stosowanie postanowień wzorców umowy o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem SOKiK i wpisanych do rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13.07.2006r. (sygn. III SZP 03/06). Pomimo, iż ww. orzeczenia sądów były wydane na gruncie ówczesnie obowiązującej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2000r., to należy je uznać za aktualne także i pod rządami nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, która analogicznie reguluje rozważaną kwestię, z uwagi, na co brak jest podstaw do odmiennej oceny prawnej rozważanej kwestii w punkcie I 1.

Należy podkreślić, że stosowana przez Spółkę klauzula abuzywna wywołuje identyczne skutki jak klauzule abuzywne wpisane do rejestru poprzez uznanie, że zmiana ceny - istotnego elementu umowy – nie oznacza zmiany warunków umowy. W przedmiotowej sprawie regulamin jest integralną częścią umowy i zawiera unormowania dotyczące opłat. W przedmiotowej sprawie umowa zawierana jest na piśmie i określa wysokość abonamentu. Określona w umowie cena jest jej istotnym elementem.

Zakwestionowany zapis regulaminu jest niedozwolonym postanowieniem umownym określonym w art. 385³ pkt 20 Kc, albowiem przewiduje uprawnienie kontrahenta konsumenta do określenia lub podwyższenia ceny lub wynagrodzenia po zawarciu umowy bez przyznania konsumentowi prawa odstąpienia od umowy. Stosowany przez Spółkę powyższy zapis stanowi niedozwoloną postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 Kc stanowiącym, że *postanowienia umowy zawartej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.* Należy zwrócić uwagę, że SOKiK (wyrok sygn. akt. XVII Amc 163/05) określił, iż istotą dobrego obyczaju jest szeroko rozumiany szacunek do drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on właściwym informowaniem konsumenta o wynikających z umowy jego uprawnieniach, nie wykorzystywaniem przy zawieraniu umowy i w trakcie jej realizacji uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty, rzetelnym traktowaniu konsumenta jako równoprawnego partnera umowy. W opinii Sądu za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezinformacji, wpływania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, ukształtowania stosunku zobowiązaniowego niezgodnie z zasadą równości stron. Chodzi więc o działanie, które potocznie określane jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania. SOKiK wskazał, że w świetle art. 385³ pkt 20 kc uprawnienie kontrahenta konsumenta do określenia lub podwyższenia ceny lub wynagrodzenia po zawarciu umowy jest dopuszczalne, o ile przyznane jest konsumentowi prawo odstąpienia od umowy.

W tych okolicznościach sprawy należało orzec, że w wyniku stosowania w umowach z konsumentami niedozwolonego postanowienia wzorca umowy doszło do naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Spółka, po otrzymaniu postanowienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania, uznała zarzut stosowania ww. klauzuli abuzywnej i dokonała zmiany zapisu w regulaminie świadczenia usług poprzez jego usunięcie (dowód: karty nr 49-50). Następnie Spółka powiadomiła Organ Antymonopolowy o rozsyłaniu konsumentom zmienionego regulaminu (dowód: karty nr 88-89). Na skutek opisanych działań dnia 17.07.2008r. doszło do zaniechania stosowania praktyki objętej punktem I 1 niniejszej decyzji. Stąd należało orzec jak w sentencji.

2. Drugi z postawionych Spółce zarzutów dotyczy naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz w regulaminie świadczenia usług nazwy dostawcy usług, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 1, a także art. 60 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, zarówno umowy jak i pierwszy regulamin nie zawierały powyższych informacji (dowód: karty nr 26-28).

Obowiązek podawania w umowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych nazwy dostawcy tych usług wynika z art. 56 ust. 3 pkt 1 Prawa telekomunikacyjnego. Obowiązek podania w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych nazwy dostawcy usług wynika z art. 60 pkt 1 Prawa telekomunikacyjnego. Zważyć trzeba, że nazwę, o której mowa w przywołanym przepisie należy utożsamiać z firmą, której regulacja prawna jest zawarta w art. 43² i n. ustawy Kodeks cywilny. Stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów kodeksowych przedsiębiorca działa pod firmą, która powinna się odróżniać od firm innych przedsiębiorców i nie może wprowadzać w błąd, w szczególności co do osoby przedsiębiorcy. Firmą osoby fizycznej jest jej imię i nazwisko, które dodatkowo mogą być uzupełniane np. o pseudonim, określenia wskazujące na przedmiot działalności lub miejsce jej prowadzenia. Z powyższego wynika, że przedsiębiorca będący osobą fizyczną musi podawać swoje imię i nazwisko, a jeśli posługuje się dodatkowymi oznaczeniami, także i te oznaczenia. W rozważanym przypadku Spółka ograniczyła się jedynie do podawania w umowach dodatkowego oznaczenia, pod jakim prowadzi działalność gospodarczą, lecz nie wskazywała imienia i nazwiska wspólników spółki cywilnej. Umowy zawierane z zastosowaniem starego wzorca nie zawierają informacji z tego zakresu. Praktyka taka może niekorzystnie wpływać na pozycję konsumentów w ten sposób, że nie posiadają oni wiedzy na temat tego, kto faktycznie jest drugą stroną umowy. Pełna identyfikacja kontrahenta jest niezbędna np. w sytuacji, gdy dochodzi do sporu i konsument kieruje sprawę na drogę sądową. W przypadku, gdy nie dysponuje on niezbędnym zakresem informacji, nie będzie on mógł np. prawidłowo sporządzić pozwu. Wszystkie przekazywane konsumentom informacje powinny być rzetelne, prawdziwe i pełne. Na gruncie przedstawionych ustaleń, jak i ustaleń w zakresie oddziaływania Spółki jej zachowaniem na zbiorowe interesy konsumentów, za udowodnione uznać należy, że w rozważanej sprawie doszło do naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w tym punkcie decyzji.

Spółka, po otrzymaniu postanowienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania, uznała zarzut i przedmiotową informację umieściła w zmienionym wzorze umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych (dowód: karty 51-52). Następnie Spółka powiadomiła Organ Antymonopolowy o rozsyłaniu konsumentom zmienionego wzoru umowy i regulaminu (dowód: karty nr 88-89). W świetle przedstawionych faktów należy stwierdzić, że takie zachowanie Spółki nie godzi w interesy konsumentów, albowiem określone w tym punkcie decyzji informacje dotarły do konsumentów. Na skutek opisanych działań dnia 17.07.2008r. doszło do zaniechania stosowania praktyki objętej punktem I 2 niniejszej decyzji. Stąd należało orzec jak w sentencji.

3. Trzeci zarzut dotyczy naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji na temat kar umownych należnych konsumentom w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej oraz w regulaminie świadczenia usług o zasadach wypłaty kar umownych, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 6 a także art. 60 pkt 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, zarówno umowy jak i pierwszy regulamin nie zawierały powyższych informacji (dowód: karty nr 26-28).

Obowiązek taki spoczywa na przedsiębiorcach świadczących usługi telekomunikacyjne z mocy art. 56 ust. 3 pkt. 6 i art. 60 pkt 3 Prawa telekomunikacyjnego. Art. 56 ust. 3 pkt 6 stanowi, że pisemna umowa o świadczenie usług powinna określać wysokość należnych konsumentom kar zastrzeżonych na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania usługi. Według art. 60 pkt 3 regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych powinien określać zasady wypłaty kar umownych. Analiza przedłożonych przez Spółkę umów zawartych z zastosowaniem pierwszego wzorca wykazała, że nie unormowano ww. kwestii. Spółka zobowiązana do należytej staranności, na podstawie przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne ma obowiązek informacje takie przedłożyć konsumentom. Informacje z tego zakresu są istotne i ważne dla konsumenta. Wskazanie w umowie wysokości kar umownych przyspiesza i ułatwia konsumentom dochodzenie ewentualnych roszczeń, gdyż pomaga im sformułować stawiane dostawcy usług telekomunikacyjnych żądania związane z brakiem należytej realizacji umowy. Określenie wysokości kar i zasady ich wypłaty, do czego zobowiązuje Spółkę przepis ustawy, powoduje, że nie jest konieczne szczegółowe badanie każdej z indywidualnych spraw, co także sprzyja usprawnieniu wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami umowy. W świetle przedstawionych faktów stwierdzono, że Spółka nie dopełniając ciężącego na niej obowiązku informacyjnego dopuściła się działań bezprawnych. Bezprawne działanie godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w przedmiotowej sprawie Spółka dopuściła się działań antykonsumenckich dotyczących sfery interesów szerokiego kręgu uczestników rynku. Działania Spółki zmierzające do niedoinformowania, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystanie jego niewiedzy potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania – godzą w interesy konsumentów. Wszystkie przekazywane konsumentom informacje powinny być rzetelne, prawdziwe i pełne.

W tych okolicznościach należało orzec, że Spółka dopuściła się naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

O zaniechaniu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można mówić w sytuacji gdy przedsiębiorca zmienia wzorce umowy w taki sposób aby zawierały informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, a następnie rozsyła je konsumentom. W rozсланym wszystkim konsumentom zmienionym wzorze umowy i w zmienionym regulaminie określono wysokość kary umownej w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi na 1% miesięcznej opłaty abonamentowej za każdą dobę przerwy oraz określono zasady wypłaty tej kary (dowód: karty nr 49-50 i 51-52). Spółka powiadomiła organ antymonopolowy, że zmieniony wzór umowy i zmieniony regulamin został rozslany konsumentom (dowód: karty nr 88-89). W świetle przedstawionych faktów należy stwierdzić, że takie zachowanie Spółki nie godzi w interesy konsumentów, albowiem określone w tym punkcie decyzji informacje dotarły do konsumentów. Na skutek opisanych działań dnia 17.07.2008r. doszło do zaniechania stosowania praktyki objętej punktem I 3 niniejszej decyzji.

4. Czwarty z zarzutów postawionych Spółce dotyczy naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz w regulaminie świadczenia usług informacji na temat trybu postępowania reklamacyjnego, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 7 a także art. 60 pkt 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, zarówno umowy jak i pierwszy regulamin nie zawierały powyższych informacji (dowód: karty nr 26-28).

Obowiązek taki nakłada na każdego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego świadczącego konsumentom usługi telekomunikacyjne art. 56 ust. 3 pkt 7 oraz art. 60 pkt 6 Prawa telekomunikacyjnego, a sposób jego wykonania określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania reklamacyjnego oraz warunków, jakim powinna odpowiadać reklamacja usługi telekomunikacyjnej (Dz. U. Nr 226, poz. 2291). Nałożenie na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku podawania w umowach i regulaminie pełnych i nie wprowadzających w błąd informacji o trybie reklamacyjnym służy zapewnieniu konsumentom źródła wiedzy na temat przysługujących im uprawnień, spoczywających na nich obowiązków, które powinni dopełnić, aby złożyć prawnie skuteczną reklamację, a także odpowiadających im obowiązków i praw dostawców usług. Nie dostosowując się do nakazu płynącego z art. 56 ust. 3 pkt 7 i art. 60 pkt 6 Prawa telekomunikacyjnego przedsiębiorca pozbawia konsumentów wiedzy koniecznej do ich prawidłowego, świadomego i czynnego uczestniczenia w rynku, czym przyczynia się do pogorszenia, osłabienia ich sytuacji, a tym samym godzi w ich interesy. Bezprawne działanie godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w przedmiotowej sprawie Spółka dopuściła się działań antykonsumenckich dotyczących sfery interesów szerokiego kręgu uczestników rynku. Działania Spółki zmierzające do niedoinformowania, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystanie jego niewiedzy potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania – godzą w interesy konsumentów. Wszystkie przekazywane konsumentom informacje powinny być rzetelne, prawdziwe i pełne. Na gruncie poczynionych ustaleń należało stwierdzić, że Spółka nie wykonując obowiązku określonego art. 56 ust. 3 pkt 7 i art. 60 pkt 6 Prawa telekomunikacyjnego dopuściła się bezprawności i takie jej działania godzą w zbiorowe interesy konsumentów, a zatem stosuje praktykę zakazaną na mocy art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającą na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

O zaniechaniu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można mówić w sytuacji gdy przedsiębiorca zmienia wzorce umowy w taki sposób aby zawierały informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, a następnie rozsyła je konsumentom. W rozesłanym wszystkim konsumentom zmienionym regulaminie § 18 określa tryb postępowania reklamacyjnego (dowód: karty nr 49-50), a w zmienionym wzorcu umowy informacje z tego zakresu umieszczone są w § 10 (dowód: karty nr 51-52). Spółka powiadomiła organ antymonopolowy, że przedmiotowy regulamin oraz wzór umowy zostały rozesłane konsumentom (dowód: karty nr 88-89). W świetle przedstawionych faktów należy stwierdzić, że takie zachowanie Spółki nie godzi w interesy konsumentów, albowiem określone w tym punkcie decyzji informacje dotarły do konsumentów. Na skutek opisanych działań dnia 17.07.2008r. doszło do zaniechania stosowania praktyki objętej punktem I 4 niniejszej decyzji.

5. Piąty postawiony Spółce zarzut dotyczy naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego doszło w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji na temat

możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 56 ust. 3 pkt 8 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, zarówno umowy jak i pierwszy regulamin nie zawierały powyższych informacji (dowód: karty nr 26-28).

Obowiązek taki spoczywa na przedsiębiorcy zawierającym umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych na mocy art. 56 ust. 3 pkt 8 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, zarówno umowy jak i pierwszy regulamin nie zawierały powyższych informacji (dowód: karty nr 43-51 i 22). Należy podkreślić, że zakres przedmiotowych informacji ma istotne i ważne znaczenie dla konsumenta. Pozbawienie konsumentów wiedzy na temat przysługujących im uprawnień powoduje faktyczne ograniczenie możliwości podjęcia przez nich działań w określonym trybie. Konsumentom nie mając świadomości tego, że spory powstałe na tle umów telekomunikacyjnych mogą być rozstrzygane w drodze polubownej, bez konieczności udawania się do sądu powszechnego, najprawdopodobniej nie skorzystają z przewidzianych prawem instrumentów. Przez takie działanie Spółka realizuje zawarte z konsumentami umowy w sposób zakazany, naruszając Prawo telekomunikacyjne oraz ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów. Bezprawne działanie Spółki godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w przedmiotowej sprawie dopuściła się działań antykonsumenckich dotyczących sfery interesów szerokiego kręgu uczestników rynku. Działania zmierzające do niedoinformowania, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystanie jego niewiedzy potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania – godzą w interesy konsumentów. Wszystkie przekazywane konsumentom informacje powinny być rzetelne, prawdziwe i pełne. W związku z tym należało stwierdzić, że Spółka działa niezgodnie art. 56 ust. 3 pkt 8 ustawy Prawo telekomunikacyjne. W świetle przedstawionych okoliczności należało także stwierdzić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

O zaniechaniu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można mówić w sytuacji gdy przedsiębiorca zmienia wzorce umowy w taki sposób aby zawierały informacje określone w obowiązujących aktach prawnych, a następnie rozsyła je konsumentom. W rozesłanym wszystkim konsumentom zmienionym regulaminie w § 20 znajdują się informacje o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego (dowód: karty nr 49-50). Spółka powiadomiła organ antymonopolowy, że przedmiotowy regulamin został rozesłany konsumentom (dowód: karty nr 88-89). W świetle przedstawionych faktów należy stwierdzić, że takie zachowanie Spółki nie godzi w interesy konsumentów, albowiem określone w tym punkcie decyzji informacje dotarły do konsumentów. Na skutek opisanych działań dnia 17.07.2008r. doszło do zaniechania stosowania praktyki objętej punktem I 5 niniejszej decyzji.

II.

Stosownie do zapisu art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie z art. 24 ust. 2 - Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności - pkt 2 - naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.*

Dla stwierdzenia naruszenia przywołanego powyżej przepisu prawa kumulatywnie muszą zostać spełnione następujące przesłanki:

- określone zachowanie Spółki musi być bezprawne,
- zachowanie to musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

1. Spółce postawiono zarzut naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego mogło dojść w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji o sposobie uzyskania informacji o aktualnym cenniku.

Ustalenia potwierdzają, że umowy zawierają informacje o rodzaju świadczonych usług i o cenach. Zgodnie z zapisem § 1 starego wzorca umowy, regulamin jest jej integralną częścią i określa warunki abonamentu. W umowach w § 3 określony jest rodzaj świadczonych usług oraz wysokość opłaty abonamentowo-konserwacyjnej (dowód: karta nr 25). W zmienionym wzorcu umowy w § 7 i 8 określony jest rodzaj świadczonych usług i określona jest cena za te usługi (dowód: karty nr 51-52). Spółka w umowach zawarła cennik. Należy zauważyć, że stosowane przez Spółkę unormowanie o zmianie opłat zostało ocenione przez pryzmat klauzul abuzywnych w pkt. I 1 niniejszej decyzji. Jak wykazano w uzasadnieniu decyzji, Spółka zaniechała stosowania kwestionowanej klauzuli abuzywnej. W związku z powyższym w zakresie określonym w punkcie II. 1 decyzji brak jest podstaw do wykazania bezprawności działania Spółki.

2. Spółce postawiono z zarzut naruszania obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, do czego mogło dojść w wyniku niezawierania w umowach z konsumentami o świadczenie usług telekomunikacyjnych informacji, że w razie podwyższenia cen usług telekomunikacyjnych powiadamia o tym abonentów na piśmie, z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego.

Art. 56 ust. 1 i 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne stanowią, że świadczenie usług telekomunikacyjnych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, która powinna określać w szczególności: nazwę, adres i siedzibę dostawcy usług; świadczone usługi, dane o ich jakości, w tym o czasie oczekiwania na przyłączenie do sieci lub terminie rozpoczęcia świadczenia usług telekomunikacyjnych; zakres obsługi serwisowej; dane szczegółowe dotyczące cen, w tym pakietów cenowych oraz sposoby uzyskania informacji o aktualnym cenniku; czas trwania umowy oraz warunki przedłużenia i rozwiązania umowy; wysokość kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej; tryb postępowania reklamacyjnego oraz informację o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

Z powyższego przepisu wynika, że treść umowy nie musi obejmować wskazanych w postanowieniu o wszczęciu postępowania *informacji, że w razie podwyższenia cen usług telekomunikacyjnych powiadamia o tym abonentów na piśmie, z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego.*

Stąd też brak przedmiotowych informacji w umowach zawieranych przez Spółkę nie może zostać oceniony jako działanie bezprawne.

Zgodnie z art. 105 § 1 Kpa, *gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.*

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów umożliwiają wydanie decyzji na podstawie art. 26 ust. 1, art. 27 ust. 2 oraz art. 28 ust. 1. Prezes Urzędu na podstawie art. 26 ust. 1 wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24. Zgodnie z art. 27 ust. 2 wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Natomiast zgodnie z art. 28 ust. 1 ww. ustawy, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w

zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

Zgodnie z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. Biorąc pod uwagę powyższe, w sytuacji rozstrzygnięcia innego, niż przewiduje ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zastosowanie mają przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. W związku z powyższym zastosowanie ma powyżej przytoczony art. 105 § 1 Kpa. W konsekwencji, w zakresie zarzutów określonych w punkcie II sentencji niniejszej decyzji postępowanie staje się bezprzedmiotowe, brak jest podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpoznania sprawy.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

III.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Organ Antymonopolowy może skorzystać z uprawnienia do nałożenia na przedsiębiorcę stosującego praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

W pkt. I niniejszej decyzji stwierdzono stosowanie przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów opisanych szczegółowo powyżej. Praktyki te polegają na stosowaniu postanowienia wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone oraz na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez niezawieranie w umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych z konsumentami wszystkich informacji, wbrew obowiązkowi wynikającemu z ustawy Prawo telekomunikacyjne. Powyższe okoliczności uzasadniają nałożenie w niniejszym przypadku kary, o jakiej mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Konsekwencją stosowania powyżej określonych praktyk jest pogorszenie sytuacji konsumentów. Okoliczność, że sporne zapisy zamieszczono we wzorcach umownych powoduje, że zostają one konsumentom narzucone. Fakt, że kwestionowane regulacje wynikają z wzorców umownych świadczy o ustalonym charakterze podejmowanych praktyk. W odniesieniu do Spółki, której dotyczy niniejsze postępowanie - po raz pierwszy wydana jest decyzja stwierdzająca naruszenie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spółka w toku postępowania współpracowała z Prezesem Urzędu.

Przychód osiągnięty przez wspólników spółki cywilnej w 2007r. ustalono na podstawie złożonych dokumentów [*tajemnica przedsiębiorstwa*] (pkt 1. a Załącznika Nr 1). Przy ustalaniu wysokości kary Organ Antymonopolowy przyjął za podstawę obliczeń kwotę odpowiadającą wysokością przychodów osiągniętych przez przedsiębiorców – wspólników spółki cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w 2007r. [*tajemnica przedsiębiorstwa*] (pkt 1. b Załącznika Nr 1).

Kara nakładana przez Organ Antymonopolowy na podmioty, które dopuściły się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianych zachowań. Wspólnicy spółki cywilnej prowadząc wiele lat działalność telekomunikacyjną, powinni wiedzieć, że określając warunki umowne nie mogą stosować klauzul uznanych przez SOKiK za abuzywne, ani w inny sposób godzić w interesy słabszych uczestników rynku, jakimi są konsumenci. Na wspólników spółki cywilnej, który dopuścili się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Organ Antymonopolowy może nałożyć karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w 2007r. Decydując o nałożeniu kary i jej wysokości wzięto pod uwagę wszystkie ww. okoliczności, jak i możliwości finansowe przedsiębiorców. Orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania, tak aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on spodziewany skutek na przyszłość. Niniejsza kara powinna stanowić przestrożę dla Spółki na przyszłość. Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstrasżającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku.

W świetle powyższych okoliczności wysokość kary ustalono na poziomie 1.000 zł (słownie: jednego tysiąca złotych), co stanowi [tajemnica przedsiębiorstwa] (pkt 2. a Załącznika Nr 1) osiągniętego przez Spółkę w 2007r. przychodu, oraz [tajemnica przedsiębiorstwa] (pkt 2. b Załącznika Nr 1) maksymalnego wymiaru kary.

W ocenie Organu Antymonopolowego kara wymierzona w tej wysokości jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu, kierując się potrzebą zdecydowanego przeciwdziałania stosowaniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznał, że orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania. W tym przypadku kara powinna spełnić jednak przede wszystkim funkcję prewencyjną i wychowawczą, tak aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III sentencji tej decyzji.

IV.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Organ Antymonopolowy rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Organ Antymonopolowy stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Niniejsze postępowanie w sprawie stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku w punkcie I sentencji decyzji stwierdzono naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Organ Antymonopolowy ze stroną. W związku z powyższym postanowiono wspólników spółki cywilnej obciążyć solidarnie kosztami postępowania w wysokości 75 zł (słownie: siedemdziesięciu pięciu złotych).

Wobec powyższego postanowiono jak w punkcie VI sentencji decyzji.

V.

Stosownie do zapisu art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów*. Zgodnie z art. 24 ust. 2 - *Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności – pkt 1 - stosowanie postanowień*

wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) - pkt 2 - naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Dla stwierdzenia naruszenia przywołanego powyżej przepisu prawa kumulatywnie muszą zostać spełnione następujące przesłanki:

- kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy,
- działanie przedsiębiorcy jest bezprawne,
- działanie przedsiębiorcy godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Pani M. T. poprzez wykreślenie w rejestrze nie posiada statusu przedsiębiorcy i nie jest współnikiem ocenianej spółki cywilnej (dowód: karty nr 82-83). Stroną postępowania, przeciwko której jest prowadzone postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, może być tylko przedsiębiorca. W związku z powyższym w stosunku do Pani M. T. nie można rozważać, czy miało miejsce naruszenie zakazu określonego w art. 24 przez podmiot który nie posiada statusu przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 105 § 1 Kpa, *gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.*

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów umożliwiają wydanie decyzji na podstawie art. 26 ust. 1, art. 27 ust. 2 oraz art. 28 ust. 1. Prezes Urzędu na podstawie art. 26 ust. 1 wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24.

Zgodnie z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. Biorąc pod uwagę powyższe, w sytuacji rozstrzygnięcia innego, niż przewiduje ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zastosowanie mają przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. W związku z powyższym zastosowanie ma powyżej przytoczony art. 105 § 1 Kpa. Brak jest podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpoznania sprawy.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie V sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Koszty niniejszego postępowania Spółka obowiązana jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt IV niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i

konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania cywilnego, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach
Maciej Fragsztajn